

EESTI
KEEL

KAKS KINDLUST NARVA-IVANGOROD

TERE TULEMAST AJALOOHÕNGULISSE MUINASJUTTU!

EstRusFortTour-2

„EstRusFortTour-2” PROJEKTIST

Eesti ja Venemaa piiril, kus kohtuvad Narva ja Ivangorod on juba sajandeid valvanud piire Narva linnus ja Ivangorodi kindlus. Koostööprojekt „EstRusFortTour-2” on suunatud nende unikaalsete kindlusehitiste juurdapäsetavuse parandamisele, mis omakorda aitab kaasa kogu piiriäärse ala arengule.

Projekti „Unikaalse Eesti-Vene kindlustuste ansambli kui ühtse turismitoote arendamine. II etapp. / EstRusFortTour-2 ” toetatakse Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumenti Eesti-Läti-Vene piiriülese koostöö programmist 2007-2013. Koostööpartnerid: Narva Linna Arenduse ja Ökonoomika Amet, Ivangorodi linna administratsioon ja Narva Muuseum. Projekti veebilehekülj: www.forttour.net

Ivangorodi muuseum

Russia, Leningradi oblast, Ivangorod, Kingissepa mnt. 6/1
tel/faks: +7 81375 51792, www.lenoblmus.ru, www.lomuza.spb.ru

Projekti tulemusena rekonstrueeriti Narva linnuse juures asuv Losipark ning Ivangorodi kindluse juurde rajati mugav juurdepääsutee ja vajalik turismitaristu — parkimisplatsid ja tualetid. Projekti raames valmis mõlema kindlustuse ühine audiotuur, töötati välja ühtne reklaamistrateegia ning viidi läbi erinevad reklaamiüritused. Projekti eelarve oli 1 824 564,85 eurot, millest 10% moodustas partnerite omafinantseering ning 90% Eesti-Läti-Vene programmi kaasfinantseering, mis oli 1 642 108,36 eurot. Eesti-Läti-Vene piiriülese koostööprogrammi strateegiliseks eesmärgiks oli kasutada selle piirkonna potentsiaali piiriäärse regiooni majandusliku arengut soodustavate investeeringute ligimeelitamise kaudu. Selle protsessi tulemusel peaks kasvama Euroopa Liidu ja Venemaa piiriäärse elanikkonna tööhõive ning tõusma elanike elustandard. Programmi veebilehekülj: www.estlatrus.eu

Narva muuseum

Eesti, Narva, Peterburi mnt. 2
tel: +372 35 99 230, info@narvamuuseum.ee, www.narvamuuseum.ee

HOBUSENAHALINN

Vaadeldgem Narva jõe kaldaid — kui silmitseda neid piisavalt kaua ning tähelepanelikult, tundub, nagu haihtuks ajakangas ning te oletegi märkamatult kandunud keskaega. Te näete keskaegses riietuses noort taanlast, kes nii õöl kui päeval ehitab palehigis uut kaitserajatist. Pärast seda, kui Liivi ordu ostab taanlastelt selle kindluse, tuleb siia aga ordurüütel, kelle kilpi kaunistab must rist. Paremkaaldalt viirastub Ivan III, kes kavatseb rajada Narva jõe sellele kaldale omanimelise kindluse. Legend räägib, et tsaarile olla tulemus nii meeltmööda olnud, et ta käskinud välja torgata meistri silmad, et välistada millegi samaväärse ehitamine tulevikus. Üks teine legend tolle kindluse rajamisest räägib sellest, et Vene tsaar olla rootslastelt paremkaaldal hobusenaha suuruse maa-ala välja kaubelnud. Nutikas valitseja aga käskinud hobusenaha kitsasteks ribadeks lõigata, need ribad kokku köita ning kasutada maaomandi väljamõõtmiseks just seda hiigelpikka köit. Piirdega eraldatud alal hakkasid tsaari alamad rajama kindluslinna, mis sai rahvasuus nimeks „Hobusenahalinn”.

Kindluse virtuaaltuur:

<http://kingisepp-3d.ru/muzei/ivangorodskaya-krepost>

MAA-ALUSE KÄIGU SALADUS

Kaks kindlust seisavad vastamisi nagu kaks vägilasest sõjameest. Nad on muutunud võimsamaks, aja jooksul laienenud, tornide, bastionide ja vallidega täienenud. Nendel müüridel on eri aegadel kajanud taani, saksa, rootsi, vene ja eesti keel. See vastasseis on sünnitanud veel ühe legendi. Kord elanud Narva linnuses rüütel Heinrich von Bärenhaupt, kes kaotas venelaste rünnaku ajal oma naise ning kelle poja viisid venelased vangina kaasa. Rüütel vandus naise ja poja eest kättemaksu ning hakkas jõe alla ühest kindlusest teise käiku rajama. Pikki aastaid veetis ta maa all, kättemaksuiha ning viha vaenlase vastu andis talle tegutsemiseks jõudu. Kui käik sai valmis ja Heinrich tungis oma salgaga vaenlase kindlusesse, selgus, et poeg on õigeusu vaimus suureks kasvatatud ning peab end venelaseks. Vana rüütel oli nii haavunud, et Narva naasnuna hakkas ta vägesid koondama, et vastaskaldal vaenlast rünnata. Kuna venelased aga teadsid juba maa-aluse käigu kohta, siis juhtus nii, et kaks väge said kokku hoopis maa-all keset käiku. Ühe väe eesotsas oli isa ja teise — tema poeg.

Kokkupõrkes sai Heinrich oma poja käe läbi surma. Kuid selles võitluses polnud võitjaid. Salakäigu seinad ei pidanud vastu ning käiku tulvanud veemassid uputasid mõlema poole võitlejad. Sellest ajast saadik kuuluvad mõlema kindluse öövahid, eriti sombuste sügisilmadega, jõelt oigeid. Heinrichi poja vaim ei saa kuidagi rahu. Need on vaid mõned legendid Narva ja Ivangorodi kohta.

POISTELE JA NENDE ISADELE

Kogu oma pika ja rahutu eksistentsi jooksul on need kaks kindlust näinud mitmesugust relvastust. Enamik sellest on eksponeeritud muuseumide püsiväljapanekutes. Narva Hermannilinnuse kogudes säilitatakse rikkalikku külmrelvade kollektsiooni, Ivangorodi kindluses on aga võimalik vaadata salakavalaid lõkse vaenlase tarbeks, seitsmekorruselise maja kõrgust sirmseina ning ronida rohkem kui saja-aastase suurtüki otsa.

Samuti on soovitatav promeneerida jõekaldal Narva bastionide, mis ehitati kolmsada aastat tagasi väljapaistva Rootsi sõjaväeinseneri Erik Dahlbergi projekti järgi, vahetus läheduses. Narva bastione peeti kunagi kõige võimsamaks ning vallutamatuks fortifikatsioonisüsteemiks Põhja-Euroopas. Esile võiks tõsta 16-meetri paksuste seintega Victoria bastioni, kust avaneb ilus vaade mõlemale kindlusele ning mille kahekordsed kassematid ning Pimeaja alleed pakuvad hulgaliselt salapära uudishimulikele turistidele.

Bastionide virtuaaltuur: <http://bastion.narva.ee>

Narva muuseum

Eesti, Narva, Peterburi mnt. 2
tel: +372 35 99 230, info@narvamuuseum.ee, www.narvamuuseum.ee

FESTIVALID

Kõik need, kes soovivad süvitsi ajalugu kogeda ning mõneks ajaks nende sündmuste vahetuks osalejaks muutuda, on oodatud ajaloo festivalidele. Juunis rüütlifestivali „Lääne eelpost” ajal tunnistavas Ivangorodi kindluse vanad müürid kaasaaravaid ratsanike kahevõitlusi ning keskaegsete vibuküttide võistlustele. Ivangorodi muuseumis võite kiigata keskaegse Venemaa ajalukku: õppida tundma unikaalset valguskaarti, XV–XVI sajandi Vene kindluste makette ning katsuda ehtsaid suurtükkide kivi- ja malmkuule.

Augusti ja novembri keskel aga täitub Narva linnus suurtükimürina ning püssirohulõhnaga, kuna sel ajal taas elustatakse Põhjasõja lahinguid Narva linna all.

Ivangorodi muuseum

Russia, Leningradi oblast, Ivangorod, Kingissepa mnt. 6/1
tel/faks: +7 81375 51792, www.lenoblmus.ru, www.lomuza.spb.ru

TÜDRUKUTELE JA NENDE EMADELE

Augustis toimub Ivangorodi kindluse Suures Bojaarilinnas keskaegne laat, kus kesksel kohal asub nn „soovide puu”. Meistrite linnas pühendatakse soovijad vitraažikunsti ning gobeläänivalmistamise saladustesse, pakutakse söögipoolist keskaegses tavernis, õpetatakse tantsima lõbusat branle'd ja kummalist farandooli. Hõbedasajandisse võib sattuda külastades Kunstimuseumi, mis asub Ivangorodi kindluse lähedal. Siin saate tutvuda suurepärase vene kunstniku Ivan Bilibini ja tema abikaasa Aleksandra Štšekatihhina-Pototskaja loominguga. See ainulaadne perekonna kollektsioon ei jäta kedagi ükskõikseks.

MEISTRIKLASSID

Narva linnuse Põhjaõues on suvehooajal avatud eksperimentaalajaloo keskus. Siin teevad tööd mitmed käsitöömeistrid, kes suurima heameelega demonstreerivad oma oskusi küllastajatele ning pakuvad ka küllastajatele võimalust panna oma oskused proovile. Põhjaõue suvekalender on tulvil üritusi, alustades seppade festivaliga „Barokksepis” ning lõpetades hoidistefestivaliga „Suvi purki!”. Narva linnuse Põhjaõues jalutades tasub korraaks peatuda Linné aias.

Taoliste aedade rajamisele pani aluse kuulus Rootsi botaanik Carl von Linné. Iga aeda rajatud ala on pühendatud vastavalt taimevalikule mingile alateemale — siit leiab Roosilise puhkehoovi, Loodusehoovi, Rändava ürdiaia ja Kõõgitaimehoovi.

UUDISHIMULIKELE KÕIGILE

Narva linnuse kõige võimsamast tornist — 50-meetrisest Pikast Hermannist avaneb lummas vaade linnale, jõe, naaberkindlusele ja Venemaale. Linnuse territoorium on erinevate vabaõhuürituste läbiviimiseks soodne koht. Ivangorodi kindlus ja Narva linnus on koos bastionidega sajanditepikuse ajaloo kestel olnud korduvalt eraldatud piiridega, kuid nüüd on ühendatud üheks Põhja-Euroopa kõige huvipakkumaks ajaloolis-arhitektuuriliseks vaatamisväärsuseks.

Siit leiata enda jaoks midagi avastamisväärtset igal aasta-ajal.

MUUSEUM

Narvas tasub lisaks linnusele ja bastionidele külastada ka sõjaväeaida endist hoonet, mis asub Gloria bastionil ning kus tänapäeval paikneb Narva muuseumi kunstigalerii.

Tänapäeval paikneb Narva linnuses muuseum, kust soovijad leiavad üksikasjalikku teavet Narva linna kujunemise ning selle ajaloo kohta, samuti saab külastada umbes kümnet ajutist näitust, mis suvisel ajal jutustavad linnast ja linnusest, aga talvel — teiste Eesti muuseumide tegevusest.

Ivangorodi kindluses asub väga huvitav XVI sajandi alguse pühakoda — Uspenski kirik, mis arvatavalt on ehitatud Itaalia meistrite poolt ning on omalaadne näide Itaalia kunsti-pärandist Venemaal.

AUDIOTUUR

Audiotuur on kõige lihtsam moodus kahe kindlusega tutvumiseks.

„EstRusFortTour-2” projekti käigus töötati välja ühine audiogaasidega ekskursioonimarsruut Narva ja Ivangorodi kindluste külastamiseks ning kaitsekompleksi objektidega tutvumiseks. Ekskursiooni saab kuulata eesti, vene, inglise keeles kolmes eri variandis: üksikasjalikus, lühikeses, temaatilises.

EKSKURSIONID

Nii täiskasvanutele kui ka lastele pakuvad huvi temaatilised ekskursioonid audiogiidiga, mis põhinevad legendidel ja lugudel, mille poolest on rikas Narva ja Ivangorodi kindluste ajalugu.

Audiogiidile lisaks antakse kaasa ekskursioonimarsruutidega kaardid. Seega on võimalik täiesti iseseisvalt tutvuda mõlema ehitisega, valides endale sobiliku ekskursiooni.

AUDIOGIIDE SAAB LAENUTADA:

NARVAS

Narva muuseum
Peterburi mnt 2

Narva külastuskeskus
Peetri plats 3

IVANGORODIS

Ivangorodi muuseum,
Kingissepa mnt 6/1

LISATEAVET SAAB KODULEHELT AADRESSIL: www.forttour.net

TURISTIDELE

Kontaktandmed	Avatud igapäevaselt kl 10-18:		
	Muuseumi objektid	Ekskursioonid	Huvitavad üritused
<p>IVANGORODI KINDLUS 188490 Ivangorod Kingissepa mnt. 6/1 Telefon: +7(81375)51792 E-mail:museum-ivangorod@mail.ru Internetilehekülj: http://lomuza.spb.ru/node/10 http://lenoblmus.ru/museum/ivangorodskiy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ivangorodi kindlus • Kindluse muuseum • Maalikunstigalerii 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kindluse ekskursioon 2. Kindluse muuseumi ekskursioon 3. Maalikunstigalerii ekskursioon 4. Teemaatilised ekskursioonid „Rännak vanade kindluste legendide radadel” 	<ul style="list-style-type: none"> • Patriootiliste laulude rahvusvaheline festival (juunis) • Rüütli festival „Lääne eelpost“ (juunis) • Linnapäevad (juulis) • Häirekellatorni päev (augustis)
<p>NARVA LINNUS 20308 Narva Peterburi mnt. 2 Telefon: (+372)3599230 E-mail: info@narvamuuseum.ee Internetilehekülj: www.narvamuuseum.ee</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Narva linnus • Kunstigalerii • Eksperimentaalajaloo keskus Põhjaõu (suvel ja talvisel koolivaheajal) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Linnuse- ja linnaekskursioon 2. Interaktiivsed ekskursioonid: „Rüütli elu”; „Alkeemiku-ga linnuses”; „Vana Narva legendid” 	<ul style="list-style-type: none"> • Seppade festival „Barokksepis” (mais) • Ajaloofestival Narva lahing (augustis) • Hoidistefestival „Suvi purki!” (augustis) • Talvine Narva lahing (novembris)

AUDIOTUUR ON KOLMES KEELES: VENE, EESTI JA INGLISE KEELES

SKEEM

NARVA

1. Konvendihooned
2. Kivisaal
3. Lossipark
4. Vana värav, sissepääs linnusesse
5. Sissepääs muuseumisse
6. Põhjaõu
7. Müürigalerii, suvekohvik
8. Pika Hermanni torn
9. Edelarondeel
10. Looderondeel
11. Suur Läänehoov
12. Kristervall bastion
13. Fortuna bastion
14. Kindlustus Spes
15. Triumph bastion
16. Fama bastioni asupaik
17. Gloria bastion
18. Honor bastion
19. Victoria bastion
20. Pax bastion (Wrangel)
21. Raekoda
22. Kunstigalerii
23. Sadam
24. Rootsi lõvi mälestusmärk

IVANGOROD

1. Kellamehe torn
2. Ülemine torn
3. Arsenal
4. Äravoolutorn (Vana torn)
5. Haubits, 1891. a.
6. Uus torn (Veetorn)
7. Peidik ja patarei (kaponiir)
8. Lai torn
9. Sõjaväe magasiid
10. Provianditorn
11. Kaevutorn
12. Läänepoolne eeshoov
13. Püssirohukelder
14. Algne linnus
15. Jumalaema unumise kirik
16. Püha Nikolai kirik
17. Püssirohutorn
18. Kolõvani väravad
19. Suur Bojaarilinn
20. Väravatorn
21. Bojaarivall
22. Asehalduri torn
23. Pikakaelatorn
24. Sissekäik
25. Kindluste muuseum

Eesti

Venemaa

Leppemärgid

i Turismiinfo:

Narva

Peetri plats, 3
Tel: +372 35 99137
Faks: +372 35 99110
narva@visitestonia.com
http://tourism.narva.ee

Ivangorod

Kingissepa mnt. 8
Tel. +781 3755 1792
museum-ivangorod@mail.ru

Matkarada:

----- Narva –
4,5 km, 3 h

..... Ivangorod –
2,5 km, 2 h

Muuseum

Parkla

Illus vaade

Piiripunkt

RINGKÄIK NARVA
JA IVANGORODI
KINDLUSTES

EstRusFortTour-2

Projekti „Unikaalse Eesti-Vene kindlustuste ansambli kui ühtse turismitoote arendamine. II etapp. / EstRusFortTour-2” toetatakse Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi Eesti-Läti-Vene piiriülese koostöö programmist 2007-2013.

Koostööpartnerid: Narva Linna Arenduse ja Õkonoomika Amet, Ivangorodi linna administratsioon ja Narva Muuseum.

www.estlatrus.eu

www.forttour.net

AUDIOTUUR

Audiotuur on kõige lihtsam moodus kahe kindlusega tutvumiseks.

„EstRusFortTour-2” projekti käigus töötati välja ühine audiogiididega ekskursioonimarsruut Narva linnuse ja Ivangorodi kindluse külastamiseks ning kaitsekompleksi objektidega tutvumiseks.

Ekskursiooni saab kuulata eesti, vene, inglise keeles kolmes eri variandis: üksikasjalikus, lühikeses, temaatilises.

Nii täiskasvanutele kui ka lastele pakuvad huvi temaatilised ekskursioonid audiogiidiga, mis põhinevad legendidel ja lugudel, mille poolest on rikas Narva linnuse ja Ivangorodi kindluse ajalugu.

Audiogiidile lisaks antakse kaasa ekskursioonimarsruutidega kaardid. Seega on võimalik täiesti iseseisvalt tutvuda mõlema ehitisega, valides endale sobiliku ekskursiooni.

Audiogiide saab laenutada:

NARVAS

Narva muuseum, Peterburi mnt 2

Narva külastuskeskus

Peetri plats 3

IVANGORODIS

Ivangorodi muuseum, Kingissepa mnt 6/1

PROGRAMMI VEEBILEHEKÜLG:
www.estlatrus.eu

AUDIOTUUR ON KOLMES KEELES:
VENE, EESTI JA INGLISE KEELES

Haridusprogrammid.
Sünni- ja perepäevade ning pulmade korraldamine.
Jalgsimatkad linnakaardiga Narvas ning Narva-Jõesuus.
Temaatilised üritused.
Kunsti- ja käsitöönäitused.

Käesolev trükis on koostatud Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi Eesti – Läti – Vene piiriülese koostöö programmi 2007 – 2013 rahalise abiga. Trükise sisu eest vastutavad ainuisikuliselt projekti "EstRusFortTour-2" partnerid ja mitte mingitel tingimustel ei saa tõlgendada dokumendi sisu Programmi, Programmis osavate riikide ja Euroopa Liidu seisukohti peegeldavana.

Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendi Eesti – Läti – Vene piiriülese koostöö programm 2007 – 2013 toetab rahaliselt ühiseid arendustegevusi regiooni konkurentsivõime parandamiseks, kasutades ära regiooni potentsiaali ja soodsat asukohta Euroopa Liidu ja Vene Föderatsiooni vahelisel ristteel.

Programmi koduleht on www.estlatrus.eu

Projekti „EstRusFortTour-2” teostavad Narva Linna Arenduse ja Ökonoomika Amet, Ivangorodi linna administratsioon ja Narva Muuseum.

Projekti veebilehekülj: www.forttour.net

www.forttour.net